

Skönsmomodellen – införandet av ett nytt arbetssätt i den kommunala hemtjänsten i Sundsvall

Ett arbetssätt baserat på kunskap,
brukarnas behov och syftet med
verksamheten

Östersund 170927
Åsa Swan

 **Sundsvalls
kommun**

Bakgrund

- Tänka nytt för att bättre kunna möta “framtidens utmaningar”
- Lean
- Dålig kvalite
- Dålig arbetsmiljö
- Kompetens försörjning
- Konkurrensutsättning av hemtjänsten enligt LOV

LEDNINGENS TÄNKANDE AVGÖR PRESTATIONEN

TÄNKANDE

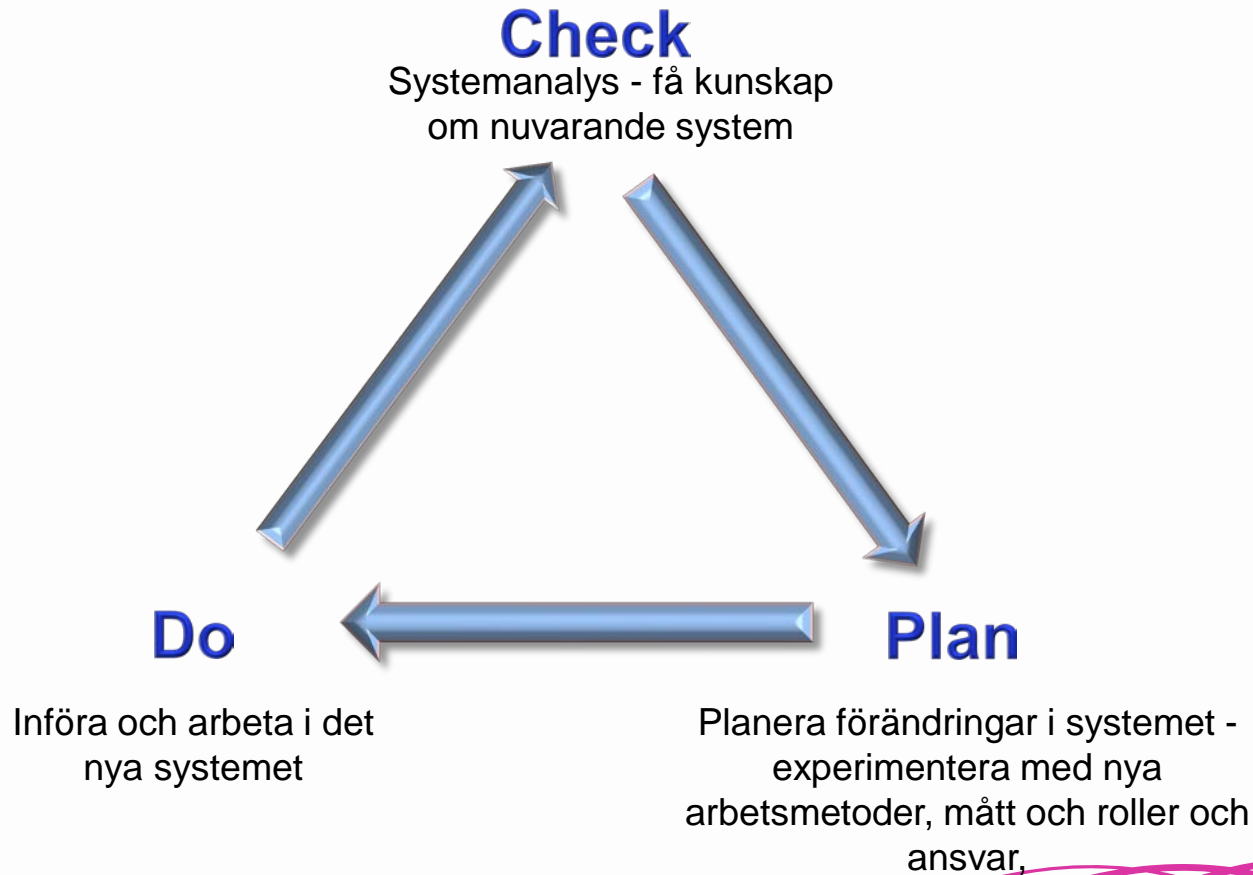

SYSTEM

PRESTATION

Förändring måste baseras på kunskap

Modellen för Check- få kunskap om systemet

Vanligtvis...

Vanligtvis handlar förändring om:

- Att börja med att utarbeta en PLAN och en lösning
- Förutsäga konsekvenserna
- Rulla ut...

Vanligtvis handlar förändring inte om:

- Engagera dem, som utför arbetet i samarbete med deras ledare för att:
  - förstå 'Vad' och 'Varför' vi presterar som vi gör
  - lära hur man kan förbättra sig
  - lära hur man 'rullar in' i stället för att rulla ut

Pilotområde och "inrullning"

Pilot februari 2012, hemtjänsten i Skönsmon
syfte: att förstå hemtjänsten ur brukarens
perspektiv, som ett system, för att sen förbättra

metod: systemsynsätt enligt Vanguardmetoden:

- 1:a fokus på kvalité
- förändring måste baseras på kunskap
- lära genom att göra
- medarbetare och chef tillsammans

Inrullning 2014-2016, 17 hemtjänstområden, C-P-D, 8 veckor per område, internkonsult

Lärdomar i första fasen, check

- Kontinuitet det viktigaste för brukarna (25/58)
- Hög grad av detaljstyrning – inget utrymme att hantera variation
- 1:a fokus på ekonomi
- Fragmenterat system, nästintill omöjligt för medarbetarna att göra ett bra jobb
- Larmorsaker – störst ”vart är personalen”
- 50 % slöserier

NÄR MEDBORGARE ÄR INVOLVERADE...

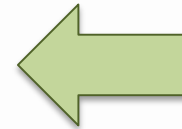
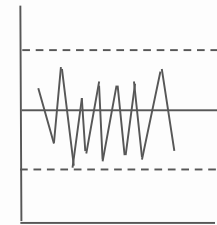

Efterfrågan och handlande

Medborgare

Hög grad av variation

Specifik livssituation/
Behov

Nominalvärdet

Vad är viktigt i förhållande till
sättet vi möter behovet?

Skönsmomodellen

- Brukarperspektiv
- Utrymme för att hantera variation
- Mandat och ansvar till medarbetarna
- Leda/styra på systemnivå och med ett brukarperspektiv

Skönsmomodellen i praktiken

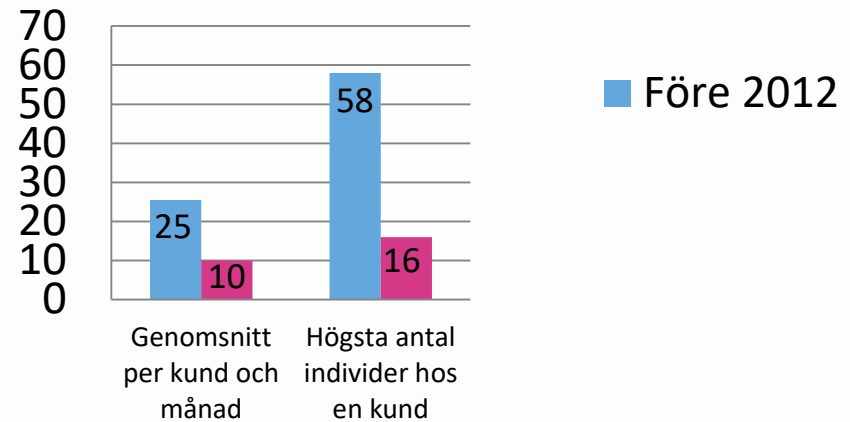
- Möta varje brukarens behov och det som är viktigt i förhållande till behovet
- Medarbetarna planerar arbetet
- Kontinuitet – mindre arbetslag och kontaktmannaskap
- Ledarskap - närvarande ledare
- Systematiska uppföljningar på kvalité för brukaren och i verksamheten genom nya mått → kontinuitet, nöjdhet
- Fokus på systemet och det som hindrar medarbetarna

Skönsmommodellen – ledarrollen

”Att vara en närvarande ledare kan ha olika innebörd. I Skönsmommodellen är definitionen på en närvarande ledare en kombination av att vara fysiskt närvarande och att vara verkligt engagerad i det dagliga arbetet. Personalen behöver stöttas och känna närvaro i såväl framgång som motgång. Som ledare ska jag coacha personalen och ge dem förutsättningar att kunna utföra ett bra jobb hemma hos brukaren och förutsättningar att utveckla verksamheten”

Vad händer och hur går det?

- Personalkontinuitet
just nu delad 4:de plats
i Sverige, Kolada,

- Brukare - ökad trygghet
- Medarbetare – mandat och ansvar ger motivation och arbetsglädje
- Gemensamt fokus på systemet
- Nya mått - "systematisk förbättringskultur" grundläggs

Framgångsfaktorer

- Gränsöverskridande politisk enighet – politiskt beslut
- Tillit och tilltro till medarbetarna
- Tålamod och uthållighet
- Top Down - Bottom Up
- Arenor för lärande, stöd till medarbetare och chefer
- Metoden

Utmaningar

- Brukarens perspektiv
- Ledning/styrning som bygger på tillit
- Helhetsperspektiv, hela organisationen måste involveras
- Tänka nytt, utmana det givna, bryta mönster
- Det tar tid
- Metoden i sin helhet

Fortsatt utveckling av Skönsmomodellen...

11/9 hemtjänst med alla funktioner involverade

16/10 särskilt boende

Publikationer

- ”Hemtjänst – vad är viktigt för kunden?”
2012:10
- ”Hemtjänst – införandet av ett nytt arbetssätt
2013:5

www.fouvasternorrland.se/publicerat.html

- Skönsmons hemtjänst i Sundsvall-Ett framgångsexempel, Peter Daneryd
www.sundsvall.se/skonsmomodellen